

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм	Економија и туризам		
Изборно подручје (модул)	Заједнички		
Врста и ниво студија	Основне струковне студије		
Назив предмета	Основи економије		
Наставник (за предавања)	Миленковић Љ. Зоран, Вуковић М. Властимир		
Наставник/сарадник (за вежбе)	Миленковић Љ. Зоран, Јевић П. Горан, Илић М. Мирјана		
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	7	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов			
Циљ предмета	Основни циљ предмета је упознавање студената са темељним принципима и законитостима микроекономије и макроекономије, коришћењем савремене интерпретације најважнијих достигнућа економске науке, поткрепљених практичним примерима		
Исход предмета	Најважнији исход предмета је трајно усвајање основних теоријских сазнања, економске логике и тржишних правила, неопходних за изучавање других економских предмета и свакодневно будуће приватно и пословно одлучивање у кратком и дугом временском року, као и оспособљавање за тимски рад, квантитативне анализе и коришћење пословних и других расположивих информација.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	<p>1. Увод у економију – ресурси и потребе; слободна и економска добра; појам економије; микроекономија и макроекономија; позитивна и нормативна економија.</p> <p>2. Основи економске анализе и економске законитости – инструменти и методи анализе; економски модели; опортунитетни трошак и економски профит; граница производних могућности; компаративне предности; закон опадајућих приноса; парето оптимум.</p> <p>3. Тржиште и конкуренција – појам и функције тржишта; тржишне цене и конкуренција; савршена и непотпуна конкуренција; систематизација тржишта; кружни ток добара, фактора и доходака; асиметричне информације и негативна селекција; ефикасност тржишта, тржишни „неуспех“ и улога државе.</p> <p>4. Тражња и понуда – појам, крива и фактори тражње; појам, крива и фактори понуде; индивидуална и тржишна тражња и понуда; потрошачев и произвођачев вишак.</p> <p>5. Еластичност тражње и понуде – ценовна еластичност тражње; утицај ценовне еластичности тражње на укупан приход; унакрсна ценовна еластичност тражње; доходна еластичност тражње; ценовна еластичност понуде.</p> <p>6. Преференције, избор потрошача и ризици – преференције потрошача; буџетско ограничење; избор потрошача; неизвесност и ризици; однос ризика и приноса; смањивање ризика.</p> <p>7. Производња и организација – производња и производна функција, технологија и продуктивност; укупан, просечни и гранични производ; производња у кратком и дугом року; величина и организација предузећа.</p> <p>8. Трошкови производње – укупан трошак, укупан приход и профит; економски и рачуноводствени трошак; фиксни и варијабилни трошкови; просечни и гранични трошак; неповратни трошак; трошкови у кратком и дугом року.</p> <p>9. Савршена конкуренција – тржиште савршене конкуренције; понуда конкурентног предузећа и максимизација профита; тржишна понуда конкурентних предузећа; краткорочна и дугорочна тржишна равнотежа.</p> <p>10. Тржишна моћ и одређивање цена – тржишна моћ и конкуренција; одређивање и прихватање цена; ценовна дискриминација; одређивање цене пакета производа; заштита конкуренције.</p> <p>11. Монопол и олигопол – извори и обележја монопола; понашање монополског предузећа; економски и друштвени ефекти монопола; појам и обележја олигопола; понашање ологополисте и теорија игара; картел.</p> <p>12. Монополистичка конкуренција – диференцирање производа и остала обележја; понашање предузећа на тржишту монополистичке конкуренције; монополистичка конкуренција и тржишна равнотежа; утицај монополистичке конкуренције на економску ефикасност.</p>		

13. Тржиште фактора производње: рада, капитала и природних ресурса – примарни фактори производње; тражња и понуда фактора производње; тржиште рада; тржиште капитала; тржиште природних ресурса.

14. Екстерналије, јавна добра, заједнички ресурси и порези – екстерналије; јавна добра; заједнички ресурси; опорезивање, економска ефикасност и праведност.

15. Термин за проверу знања.

1. Утемељење и циљеви макроекономије – велика депресија, Њу дил и Кејнсова „Општа теорија“; економски раст, запосленост и општи ниво цена; макроекономија затворене и отворене привреде; привредни циклуси и агрегатна тражња и понуда; државне интервенције и савремена економска политика.

2. Макроекономски агрегати – бруто домаћи производ (БДП); компоненте БДП-а: лична потрошња, инвестиције, јавна потрошња, нето извоз и залихе; номинални и реални БДП и дефлатор БДП-а; БДП у кружном току; бруто национални производ и национални доходак.

3. Доходак, потрошња, штедња и инвестиције – доходак, потрошња и штедња; функција потрошње и функција штедње; гранична склоност потрошњи/штедњи и ефекат мултипликације; инвестиције.

4. Макроекономска равнотежа – општа равнотежа и ИС-ЛМ модел; агрегатна понуда и агрегатна тражња; равнотежа у АС-АД моделу; шокови понуде и шокови тражње.

5. Незапосленост – становништво, радна снага и запосленост; мерење незапослености; врсте незапослености и улога државе; однос производње и запослености.

6. Новац, инфлација и дефлација – врсте и функције новца; општи ниво цена и вредност новца; понуда и тражња новца; појам и врсте инфлације; дефлација и дезинфлација; ефекти инфлације и дефлације; Филипсова крива и природна стопа запослености.

7. Економски раст и привредни циклуси – мерење и фактори економског раста, одређење, фазе и карактеристике привредних циклуса; узроци привредних циклуса и феномен процикличности; рецесија и депресија; антициклична економска политика; стимуланси фискалне политике; Велика депресија некада и Глобална економска криза сада.

8. Девизни курсеви и и платни биланс – појам и врсте девизних курсева; конвертибилност и девизно тржиште; апресијација и депресијација; паритет куповне моћи и дугорочни фактори девизних курсева; монетарни суверенитет и монетарна унија; валутни одбор и доларизација (евроизација), платни биланс: појам и обухват; текући рачун и спољнотрговински биланс; капитални биланс и девизне резерве; спољна задуженост.

9. Финансијски систем – финансијски инструменти; финансијска тржишта; финансијски посредници; ризици и приноси; управљање ризицима.

10. Банке, понуда новца и монетарна политика – банкарски систем; банке и понуда новца; квантитативна једначина новца и брзина оптицаја; номиналне и реалне каматне стопе; инфлаторна монетарна политика: незапосленост и буџетски дефицит; стратегија таргетирања инфлације; независност централне банке и кредибилитет монетарне политике.

11. Међународна трговина, глобализација и економска транзиција – међународна трговина и компаративне предности; протекционизам и слободна трговина; конкурентске предности; глобализација и интернационализација; економска отвореност, земље у транзицији; транзиција и структурне промене; циљна економска конвергенција; економска транзиција у Србији.

12. Термин за проверу знања.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Увод у економију, Основи економске анализе и економске законитости, Тржиште и конкуренција, Еластичност тражње и понуде, Преференције, избор потрошача и ризици, Производња и организација, Трошкови производње, Савршена конкуренција, Тржишна моћ и одређивање цена, Тржишна моћ и одређивање цена, Монопол и олигопол, Монополистичка конкуренција, Тржиште фактора производње, Екстерналије, јавна добра, заједнички ресурси и порези, Утемељење и циљеви макроекономије, Макроекономски агрегати, Доходак, потрошња, штедња и инвестиције, Макроекономска равнотежа, Незапосленост – становништво, . Новац, инфлација и дефлација, Економски раст и привредни циклуси, Финансијски систем, Банке, понуда новца и монетарна политика, Међународна трговина, глобализација и економска транзиција.

Литература

1

Др З. Миленковић, Основи економије, ВТШ, Београд, 2011.

2	Paul A. Samuelson & William D. Nordhaus: Ekonomija, MATE d.o.o Zagreb, 2000.			
3	S.Pindyck & D.Rubinfeld : Микроекономија, MATE, 2005.			
4	G. N. Mankju: Принципи економије, ЦИД, Економски факултет, Београд., 2005.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
4	1			
Методе извођења наставе	Предавања и вежбе се организује у Power Point-у уз интерактивно учешће студената и коришћење IT, Web Tutor advantage, web сајтова, case студија и других техника и информација. Учење је перманентно уз проверу знања и израду семинарских радова, задатака, тестова, интернет претраживања и друге активности студената. Према могућностима ангажују се такође и гостујући професори, други стручњаци и истакнути привредници.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		-
практична настава		усмени испит		60
колоквијуми	20			
семинари	10			